

PROTOKOLS

Rīgā

2024.gada 27.martā

Nr. 9.2-10e/1/2024

Lauksaimniecības konsultatīvās padomes lēmums pieņemts rakstiskā procedūrā

Padomes lēmumus tiek pieņemts rakstiskā procedūrā (elektroniski), saskaņā ar Ministru Kabineta 2022.gada 6.decembra noteikumu Nr. 769 "Lauksaimniecības konsultatīvās padomes nolikums" 18.punktu.

Lēmuma pieņemšanas rakstiskajā procedūrā piedalās un ir aicināti izteikt viedokli sekojoši Lauksaimniecības konsultatīvās padomes (turpmāk – Padome) dalībnieki:

Nr.p.k.	Pārstāvētās iestādes/biedrības nosaukums, ieņemamais amats	Padomes locekļa vārds, uzvārds
1.	Zemkopības ministrs, Padomes priekšsēdētājs	Armands Krauze
2.	Zemkopības ministrijas valsts sekretārs, Padomes priekšsēdētāja vietnieka p.i.	Jānis Šnore
3.	Biedrības „Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padome” valdes priekšsēdētājs	Guntis Gūtmanis
4.	Biedrības „Zemnieku saeima” valdes priekšsēdētājs	Juris Lazdiņš
5.	Biedrības „Latvijas Lauksaimniecības kooperatīvu asociācija” valdes priekšsēdētājs	Indulis Jansons
6.	Biedrības „Lopkopības saimniecību asociācija” valdes loceklis	Jānis Miežītis
7.	Biedrības „Latvijas Bioloģiskās lauksaimniecības asociācija” valdes priekšsēdētājs	Gustavs Norkārklis
8.	Biedrības „Latvijas Jauno zemnieku klubs” valdes priekšsēdētāja vietnieks	Rūdolfs Pulkstenis
9.	Biedrības „Latvijas Zemnieku federācija” valdes priekšsēdētāja	Agita Hauka
10.	Biedrības “Lauksaimnieku apvienība” valdes loceklis	Andris Gargurnis
11.	Biedrības “Latvijas Piensaimnieku Centrālā savienība” valdes priekšsēdētājs, biedrības “Latvijas Pārtikas uzņēmumu federācija” pārstāvis	Jānis Šolks

Saskaņā ar Ministru Kabineta 2022.gada 6.decembra noteikumu Nr. 769 "Lauksaimniecības konsultatīvās padomes nolikums" 18.punktu, Padome ir lemttiesīga, ja tās sēdē piedalās vairāk nekā puse no padomes locekļiem.

Ņemot vērā apstākli, ka lēmums tiek izskatīts rakstiskā procedūrā (elektroniski), tad lēmumu var pieņemt, ja atbildi sniedz un viedokli par lemjamo jautājumu izsaka vairāk nekā puse no Padomes locekļiem. Viedokli par jautājumu līdz **2024.gada 27.marta plkst.11:00 sniedza 6 no 9 Padomes locekļiem**, tāpēc uzskatāms, ka Padome ir lemttiesīga.

Padomes rakstiskās procedūras protokola lēmumu sagatavoja: Zemkopības ministrijas Tirgus un tiešā atbalsta departamenta Tiešo maksājumu un nozaru ekonomikas nodaļas vadītāja Elīna Dimanta.

Rakstiskajā procedūrā izskatāmie jautājumi – MK noteikumu Nr. 198 “Tiešo maksājumu piešķiršanas kārtība lauksaimniekiem” (turpmāk – MK noteikumi Nr. 198) grozījumu projekts, par tiešo maksājumu 5. ekoshēmas atbalsta par slāpekļa un amonjaka emisiju un piesārņojumu mazinošu lauksaimniecības praksi (turpmāk – 5. ekoshēma), ekoshēmas atbalstam par augsnes kvalitāti un reakcijas optimizāciju (turpmāk – 2.1. ekoshēma), ekoshēmas atbalsta par saudzējošo lauksaimniecības praksi (4- ekoshēma) grozījumiem un piemērošanu 2024.gadā.

1. Ņemot vērā, ka:

1.1. Lauksaimnieki sagaida būtisku administratīvā sloga samazinājumu 2024.gadā, pretendējot uz 5. ekoshēmas atbalstu, īpaši, kas saistīts ar mēslošanas plāna sagatavošanu un informācijas uzskaiti par mēslošanas līdzekļu un augu aizsardzības līdzekļu iegādi un izmantošanu, iesniegšanu Valsts augu aizsardzības dienestam (turpmāk – VAAD), kā arī saistīts ar GPS datu iesniegšanu par precīzo tehnoloģiju iekārtu izmantošanu;

1.2. Vairākas lauksaimnieku nevalstiskās organizācijas ir vērsušās Zemkopības ministrijā ar lūgumu atteikties no plāna likvidēt (nepiemērot) 5.ekoshēmu un vairāki lauksaimnieki ir aicinājuši saglabāt iespēju saņemt atbalstu par šķidrmēsli iestrādi, precīzo minerālmēsli izkliedi un precīzo AAL izsmidzināšanu;

1.3. Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 2. decembra regulas 2021/2115, *ar ko izveido noteikumus par atbalstu stratēģiskajiem plāniem, kuri dalībvalstīm jāizstrādā saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku (KLP stratēģiskie plāni) un kurus finansē no Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) un no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA)*, 9.pants nosaka, ka dalībvalstis ievieš tiesisko regulējumu, kurš reglamentē Savienības atbalsta piešķiršanu lauksaimniekiem un citiem labuma guvējiem saskaņā ar KLP stratēģiskajiem plāniem, ko apstiprinājusi Komisija saskaņā ar šīs regulas 118. un 119. punktu un Regulā (ES) 2021/2116 izklāstītajiem principiem un prasībām. Tās īsteno minētos KLP stratēģiskos plānus, ko Komisija apstiprinājusi.

1.4. Viens no KLP Stratēģiskajā plānā paredzētajiem atbalsta saņemšanas nosacījumiem 5.ekoshēmai ir nepārsniegt saimniecībai aprēķināto slāpekļa vajadzību, kas aprēķināta saskaņā ar vienoto metodiku. Lai mazinātu administratīvo slogu saistībā ar mēslošanas plānu sagatavošanu LIZ pārvaldības sistēmā pēc vienotās metodikas, tad veicami grozījumi vienotajā metodikā, paredzot, ka mēslošanas plānu lauksaimnieks izveido paša izvēlēta elektroniskā sistēmā, kurā aprēķinot slāpekļa vajadzību saimniecībai, netiek pārsniegtas MK noteikumos noteiktās slāpekļa normas kultūraugiem;

1.5. KLP Stratēģiskajā plānā paredzēts, ka elektroniskajā sistēmā līdz dalībvalsts noteiktam datumam tiek sniegta aktuālā (reāllaika) informācija par notikumiem saistībā ar mēslošanas līdzekļu un AAL izmantošanu (5.ekoshēma), kuru saskaņā ar MK noteikumu Nr. 198 161.3. un 163.3. apakšpunktu jāiesniedz LIZ pārvaldības sistēmā četros noteiktos datumos. Lai mazinātu administratīvo slogu saistībā ar informācijas uzskaiti un iesniegšanu, tad veicami grozījumi, paredzot iespēju aktuālo informāciju pēc notikumiem uzskaitīt saimniecības izvēlēta elektroniskā uzskaites sistēmā, savukārt informācija VAAD būtu iesniedzama vienu reizi līdz kārtējā gada 5.novembrim.

1.6. KLP Stratēģiskajā plānā paredzēts, ka 5.ekoshēmas atbalstu piešķir par platību, kurā mēslojuma precīzai izkliedei vai augu aizsardzības līdzekļu (AAL) precīzai izsmidzināšanai izmantotas precīzās tehnoloģijas, un ka lauksaimnieks veic GPS datu

augšupielādi elektroniskā sistēmā par precīzo mēslošanas līdzekļu izkliedi un AAL izsmidzināšanu. Lai samazinātu administratīvo slogu saistītu ar GPS datu augšupielādi VAAD informācijas sistēmā un nodrošinātu pierādījumus par precīzo tehnoloģiju izmantošanu atbalstam pieteiktajā platībā, paredzams, ka saimniecības GPS datus vai ģeomarķētus fotoattēlus var gan iesniegt VAAD, gan arī saglabāt saimniecības izvēlēta elektroniskajā sistēmā par vismaz 10% no atbalstam pieteiktajiem laukiem, tos saglabājot vismaz 3 gadus, kā arī no saimniecību puses būtu izpildāma MK noteikumu Nr. 198 161. un 163. punktā minētā prasība uzskaitīt elektroniskajā sistēmā informāciju par izmantotajām precīzo tehnoloģiju iekārtām un tā iesniedzama VAAD līdz kārtējā gada 5.novembrim;

1.7. KLP Stratēģiskajā plānā paredzēts, ka 4.ekoshēmā pretendējot uz atbalstu par minimālo augsnes apstrādi, lauksaimniekam elektroniskā sistēmā noteiktā laika periodā ir jāiesniedz fotoattēls ar vietas un laika atzīmi (ģeomarķētais fotoattēls), kas pierāda, ka ir izmantota minimālā augsnes apstrādes metode. Lai mazinātu ar interneta pārklājumu un GPS signāla pieejamību saistītu tehnisko traucējumu ietekmi, nepieciešams paredzēt, ka ģeomarķēti fotoattēli par vismaz 90% no atbalstam pieteiktajiem laukiem. Paredzama arī iespēja, ka lauksaimnieks ģeomarķētus fotoattēlus var neiesniegt LAD, bet tos uzglabāt paša izvēlēta elektroniskā uzskaites sistēmā vismaz trīs gadus;

1.8. KLP Stratēģiskajā plānā paredzēts, ka piesakoties 2.1 ekoshēmas atbalstam, lauksaimnieks VAAD LIZ pārvaldības sistēmā sniedz fotoattēlu ar laika un vietas atzīmi kā pierādījumu, ka ir veikta augsnes kvalitātes un reakcijas optimizācija. Lai mazinātu administratīvo slogu saistībā ar ģeomarķētu fotoattēlu uzņemšanu un iesniegšanu, veicami grozījumi MK noteikumos Nr. 198, dzēšot prasību uzņemt un iesniegt ģeomarķētus attēlus, lai pierādītu augsnes kvalitātes un reakcijas optimizāciju. Lai pārliecinātos, ka atbalstam pieteiktā platībā ir veikta augsnes kvalitātes un reakcijas optimizācija, VAAD, veicot pārbaudes uz vietas, veiks augsnes analīzes, lai pārliecinātos, ka augsnes reakcija pēc augsnes kalpošanas ir mainījusies. Kā arī paredzams, ka informācija saistībā ar augsnes optimizācijas materiāla izmantošanu par katru atbalstam pieteikto lauku ir jāsniedz līdz kārtēja gada 5.novembrim LAD, izmantojot elektronisko formu, kuras paraugs pieejams LAD elektroniskajā pieteikšanās sistēmā vai VAAD uzturētajā informācijas sistēmā;

2. Lai piemērotu 5. ekoshēmu 2024.gadā atbilstoši KLP Stratēģiskajā plānā noteiktajam, tad lauksaimniekiem, kuri informāciju par mēslošanas līdzekļiem un AAL uzskaita privāto pakalpojumu sniedzēju nodrošinātā elektroniskā uzskaites sistēmā un kurai privātā pakalpojuma sniedzēja dēļ nebūs izveidots API savienojums ar VAAD informācijas sistēmu līdz kārtējā gada 5.novembrim, jānodrošina MK noteikumu Nr. 198 161.3. vai 163.3. apakšpunktā minētās informācijas iesniegšanu VAAD izmantojot standartizēta elektroniska dokumenta formu.

3. Ir veicami MK noteikumu Nr.198 grozījumi saskaņā ar 1.pielikumā pievienoto priekšlikumu, un attiecībā uz ekoshēmu piemērošanu, paredzot šādas iespējas un pienākumus:

3.1. Informācija saistībā ar augsnes optimizācijas materiāla izmantošanu (2.1 ekoshēma) par katru atbalstam pieteikto lauku ir jāsniedz līdz kārtēja gada 5.novembrim LAD, izmantojot elektronisko formu, kuras paraugs pieejams LAD elektroniskajā pieteikšanās sistēmā vai augšupielādējot VAAD uzturētajās informācijas sistēmās. Lauksaimniekiem nav jāiesniedz ģeomarķēti fotoattēli, ka ir veikta augsnes kvalitātes un reakcijas optimizācija. MK noteikumu Nr. 198 grozījumi veicami atbilstoši protokola 1.pielikumā norādītajam 146. un 147.punktā;

3.2. Ģeomarķēti fotoattēli, lai pierādītu minimālu augsnes apstrādi (4.ekoshēma) ir jāiesniedz LAD par vismaz 90% no atbalstam pieteiktajiem laukiem, un ja lauksaimnieks ģeomarķētus fotoattēlus neiesniedz LAD, tad tos uzglabā paša izvēlēta elektroniskā uzskaites

sistēmā vismaz trīs gadus. MK noteikumu Nr. 198 grozījumi veicami atbilstoši protokola 1.pielikumā norādītajam 153.punktā;

3.3. Mēslošanas plāni izveidojami līdz kārtējā gada 30.jūnijam lauksaimnieka paša izvēlētā elektroniskā sistēmā izveidot mēslošanas plānu, kurā aprēķinot slāpekļa vajadzību saimniecībai, netiek pārsniegtas MK noteikumu Nr. 198 18.pielikumā noteiktās slāpekļa normas kultūraugiem. Sagatavotais mēslošanas plāns VAAD jāiesniedz līdz kārtējā gada 5. novembrim. MK noteikumu Nr. 198 grozījumi veicami atbilstoši protokola 1.pielikumā norādītajai 161.1. un 161.4. apakšpunkta redakcijai;

3.4. Informācija saistībā ar mēslošanas līdzekļiem vai AAL, kas precīzi uzskaitīta MK noteikumu Nr. 198 161.3. un 163.3.apakšpunktā, četros noteiktos datumos uzskaitāma saimniecības izvēlētā elektroniskā sistēmā (tostarp VAAD), savukārt informācija VAAD iesniedzama vienu reizi līdz kārtējā gada 5.novembrim. MK noteikumu Nr. 198 grozījumi veicami atbilstoši protokola 1.pielikumā norādītajai 161.3., 161.4., 163.3. un 163.4. apakšpunkta redakcijai;

3.5. GPS dati vai ģeomarkēti fotoattēli, par precīzo tehnoloģiju izmantošanu 5.ekoshēmas atbalstam pieteiktajā laukā nodrošināmi par vismaz 10 % no atbalstam pieteiktajiem laukiem un tos līdz kārtējā gada 5.novembrim iesniedz VAAD vai jāsaglabā saimniecības elektroniskajā sistēmā vismaz 3 gadus. MK noteikumu Nr.198 grozījumi veicami atbilstoši protokola 1.pielikumā norādītajai 161.5., 161.6., 163.5. un 163.6. apakšpunkta redakcijai.

Rakstiskās procedūras rezultāts – Padomes locekļu iesniegtie viedokļi ir šādi:

Pārstāvētās iestādes/biedrības nosaukums, ieņemamais amats	Padomes locekļa vārds, uzvārds	Atbalsta vai neatbalsta noteikumu grozījumu priekšlikumus
Biedrības „Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padome” valdes priekšsēdētājs	Guntis Gūtmanis	Kopumā piekrīt piedāvātajai redakcijai
Biedrības „Zemnieku saeima” valdes priekšsēdētājs	Juris Lazdiņš	Saskaņo esošo redakciju ar iebildumiem
Biedrības „Latvijas Lauksaimniecības kooperatīvu asociācija” valdes priekšsēdētājs	Indulis Jansons	Viedoklis nav iesūtīts
Biedrības „Lopkopības saimniecību asociācija” valdes loceklis	Jānis Miežītis	Viedoklis nav iesūtīts
Biedrības „Latvijas Bioloģiskās lauksaimniecības asociācija” valdes priekšsēdētājs	Gustavs Norkārkļis	Saskaņo ierosinātos grozījumus
Biedrības „Latvijas Jauno zemnieku klubs” valdes priekšsēdētājas vietnieks	Rūdolfs Pulkstenis	2 precizējumi, pārējo atbalsta
Biedrības „Latvijas Zemnieku federācija” valdes priekšsēdētāja	Agita Hauka	Iebildumi nav
Biedrības “Lauksaimnieku apvienība” valdes loceklis	Andris Gargurnis	Atbalsta
Biedrības “Latvijas Piensaimnieku Centrālā savienība” valdes priekšsēdētājs, biedrības “Latvijas Pārtikas uzņēmumu federācija” pārstāvis	Jānis Šolks	Viedoklis nav iesūtīts

Vairākums padomes locekļu atbalsta protokollēmuma priekšlikumus, attiecīgi seši no deviņiem, trīs padomes locekļi viedokli iesūtīja pēc plkst.11:00

Izteiktie viedokļi pievienoti protokola 2.pielikumā.

Ņemto vērā, ka Padomes pieņemtajiem lēmumiem ir ieteikuma raksturs, saskaņā ar Ministru Kabineta 2022.gada 6.decembra noteikumu Nr. 769 “Lauksaimniecības konsultatīvās padomes nolikums” 20.punktu, **ministrs pieņem sekojošu gala lēmumu:**

Apstiprināšanai valdībā virzāmi MK noteikumu Nr. 198 grozījumi atbilstoši šī protokola 1.pielikumā norādītajam priekšlikumam un ekoshēmu atbalsts 2024.gadā īstenojams atbilstoši protokola 2. un 3. punktā norādītajiem lēmumiem, paredzot, sekojošus precizējumus/papildinājumus:

- 1) MK noteikumu Nr. 198 400.punks noteikt, ja starpkultūru sēja un saglabāšana tiek nodrošināta citā 2 mēnešu laikposmā, tad lauksaimnieks lauku vēsturē norāda starpkultūru sējas datumu un 2 mēnešus pēc starpkultūru sējas uzņem un automātiski nosūta ģeomarķētus fotoattēlus ar laika un vietas atzīmi sējuma fotoattēlu, izmantojot Lauku atbalsta dienesta mobilo lietotni. Ja lauksaimnieks ģeomarķētus fotoattēlus uzņem izmantojot citu lietotni vai ierīci un tos neiesniedz Lauku atbalsta dienestā, tad tos uzglabā paša izvēlētā elektroniskā uzskaites sistēmā vismaz trīs gadus un uzrāda pēc Lauku atbalsta dienesta pieprasījuma.
- 2) MK noteikumu Nr. 198 18.pielikumu precizēt, nosakot maksimāli pieļaujamo slāpekļa apjomu īpaši (nitrātu) jutīgajās teritorijās ir 95% no Nr.834¹ 3.pielikumā noteiktā apmēra, bet pārējā Latvijas teritorijā 100% apmērā no MK Nr.834 3.pielikumā noteikto. Savukārt, kultūraugiem, kuriem MK Nr.834 netiek noteiktas maksimālās slāpekļa normas, to slāpekļa apjoms ir pielīdzināts līdzīgiem kultūraugiem noteiktam slāpekļa apjomam, vai noteikts saskaņā ar A. Kārklīņa, A. Ružas pētījumu “Lauku kultūraugu mēslošanas normatīvi” vai saskaņā ar LLKC pētījumā “Kultūraugu mēslošanas plāna izstrādes metodika” noteiktiem normatīviem.

Padomes priekšsēdētājs,
zemkopības ministrs

A. Krauze

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU
ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

---

¹ Ministru kabineta 2014.gada 23.decembra noteikumi Nr.834 “Prasības ūdens, augsnes un gaisa aizsardzībai no lauksaimnieciskās darbības izraisīta piesārņojuma”